

Ganyips - 75

(Impressions personals d'uns dies de la ruta del Moviment de Colònies per terres d'Andorra).

MATÍ, 7 DE JULIOL

Molts plats per fregar. Malhumor del poc dormir. Cal llevar-se justament a l'hora que s'està millor.

Cares embufegades. Mandra que treu l'aigua fresca del rierol.

El sol puja als cims de les muntanyes i apareixen llisos, plens de vida.

Hi ha hagut un moment dintre la tenda que era una can-túria continuada d'ocells. Més que un concert, un xivarri. Uns ocells que desconec, de cant més aviat estrident, de poca melodia i burleta. Ocell xerraire per demés. Sembla que s'esgargamelli, hi ha moments.

El treball de desparar tendes i preparar equipatges s'ha fet llarg. Ha costat desempellegar-se la mandra del cim. A mida que el grup s'ha deixondit el ritme en el treball s'ha accelerat. Ara ja tot està a punt, i la gent espera ajaçada al prat de davant com una ramada encabritada de colors. Finalment comencen a enfilarse amunt, cap a Pal. Poblet a l'altra banda del coll que tanca la vall per sol ixent.

Cal fer cames. L'estricada forta d'alguns cims escollits demana un cert entrenament. El cap no s'equivoca.

Em quedo sol vigilant el bagatge que recolliran a la una.

Una ruta per l'adolescent, pel jove, quantes coses significa!

Comença a ser hora de veure el món per un forat. Tot allò que li ha estat dit, mesurat, engargamellat, ara passa per la forta garbellada dels catorze anys. Temps d'autoafirmació, d'eixamplar el clos ja massa estret de la família i prendre el vol per terres noves, de cara al vent, a la novetat. Temps de la tendresa de volubles amistats. Temps de comprovar-ho tot, de sospesar-ho tot. Què millor que una ruta pel bell i petit país?

Les últimes veus del grup, tombant la collada, m'arriben com el ressò d'un sol llarg que es va fonent, buit d'idees, però ple de dinamisme, de vida.

Quanta pau i cants d'ocells! La carena del davant és dolçament retallada pel cel blau. Cap a dalt, les congestes de neu trenquen el color verd viu de la muntanya. Tot sota un cel netíssim.

Un tros avall un bosc d'avets hi estén la gama del verd fosc amb ratlles verticals grises d'avets cadavèrics, descarnat, però encara drets. Semblen pinzellades massa reeixides d'un quadre pintat a l'oli.

A mig aire de la muntanya de llom fi, com per acariciar, la vacada hi dibuixa formes imperceptiblement canviabls, mentre baixa pasturant. Més amunt, l'eugassada immòvil.

El crit allargat, com angoixat, d'alguna vaca arriba mig confós amb un brunzir d'abelles i borinots. Però més a la vora, les veus ben clares d'aquells ocells que desconec, no paren; i alguna cadenera, sembla pel seu cant. De cap avall puja un estrany, però dolç i més greu, d'un altre ocell que desconec. Només hi desentona algun lladruc de gos, massa violent.

Matí de sol, carenes netes. Una delícia! Un primer esquinç de núvol ha travessat el cel sense deixar ombra del seu pas per la muntanya. El vent enduent-se'l, l'ha fos. I els ocells d'aprop no paren.

La muntanya té els seus racons, els seus moments per captivar-nos. Sempre igual i diferent, sempre vella, sempre nova.

Serà que l'home respirant la seva pau recobra per uns moments un benestar que d'alguna manera li és familiar. Com si retornés a un estat d'encantament, envaït per tanta majestat palpable sense cap necessitat de grans raonaments. Es com un retrobament amb l'home primari que s'identificaria amb tot, abans de senyorejar-se de res.

Ens hi fa pensar la figura del pastor, l'home autèntic de muntanya que coneix pam a pam els seus indrets, amb els seus viaranyes i els animals que s'hi mouen. Amb un record vivent de cada planta, de cada cosa. Ell tot ho ha estimat d'una manera generosa abans de disposar-ne. I desenvolupat al llarg de la seva vida en aquest medi, ens en comunica la serenor i sentit pràctic, amb el seu gest i parlar simples, gens complicats.

De totes maneres no crec pas que aquests sentiments fossin els més viscuts pels nois i noies de la ruta. En disfrutarien més o menys conscients a l'aire del seu pas. En tot cas els captivaria més el domini de l'alçària el dia d'enlairar-nos, i sobretot el nou contacte amb el món comercial, després d'aquests dies de romandre per les soledats.

La ruta doncs, resultaria variada.

A les tres de la tarda, tots a Pal. Poblet, arraulit a la vall. Tan humil que té el mateix color de terra.

Campanar esbelt, cel amunt. Arbre que proclama pacient la fe de segles, de la vall d'un altre temps.

Al porxo de l'església romànica hem trobat el resguard d'un sol que esberla el cap.

La gent és oberta al vianant que passa i familiar als pocs estiuejants.

No hi ha joves. El clos se'ls ha fet petit, rutinari, i els infants ja aprenen el camí de fugir-ne a l'escola del poble veí.

La mestressa de l'hostal, amb aires d'hotel, s'ha esgarriat d'uns vailets que fumaven agosaradament davant de la finestra.

L'home típic del poble potser l'hem trobat quan ja en sortíem. Anava a pasturar cinc vaques brutes, del mateix color de fems.

—Cal aprofitar el bon temps, ens ha dit—. L'hivern és llarg i la neu no ensenya ni un bri d'herba.

Camí dret el que torna des de Pal al coll de La Botella. L'hem fet amb dos més del grup mentre el gros de la colla seguia per la carretera sense pressa i a grups distanciat.

Caminar lent de muntanya per la pendent superba, sempre al tou de l'herbei. A dalt, desori de motxilles prop de la barraca del pastor. A dins, fortor d'herba seca, de vi, d'haver-hi menjat talls. Cloves d'ou prop d'uns tions emmascarats. Total, una bravada que feia dubtar de la gana recollida pel camí. Amb tot, ben aviat l'olor de sopa i una gran bellugadissa de cuiners fent-se la truita digueren clar que ja no hi havia baf que embafés.

Era l'hora de sopar. Millor fer-ho a fora, un xic arrecerats del vent esbojarrat i aprofitant l'última llum del sol.

Cares somnolents al llambregueig del foc prop de les tendes. La jornada ha sigut més aviat lleugera però ben aprofitada.

Poques veus a l'hora de trobar una posició còmoda damunt la catifa.

Bona nit! Demà és un dia fort.

DIDAC FAIG

ANISSATS

VINS

CONYACS

MAJOR I DETALL

M. Altimiras Serra

LES FRANQUESES